

Vergaderjaar 2019–2020

34 687

Wijziging van de Handelsregisterwet 2007 in verband met de evaluatie van die wet, alsmede regeling van enkele andere aan het handelsregister gerelateerde onderwerpen in het Burgerlijk Wetboek, de Handelsregisterwet 2007 en de Wet op de Kamer van Koophandel

C

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 juli 2020

Met deze brief informeer ik u over een voorgenomen wijziging van het Handelsregisterbesluit 2008, het Financieel besluit handelsregister 2014 en het Besluit SUWI. De aanpassing is nodig om uitvoering te geven aan enkele onderdelen van een recente wijziging van de Handelsregisterwet 2007 (hierna: de wetwijziging).¹ De wetwijziging is in juni 2019 tot wet verheven en gepubliceerd, maar de betreffende onderdelen kunnen pas in werking treden als de bijbehorende uitvoeringsbepalingen zijn vastgesteld. Het gaat om middelen en bevoegdheden van de Kamer van Koophandel (hierna: KvK) om de kwaliteit en het functioneren van het handelsregister te versterken. Tijdens de behandeling van de wetwijziging in de Tweede Kamer² heb ik toegezegd dat ik u over de hoofdlijnen van de uitvoeringsbepalingen zou informeren voorafgaand aan de internetconsultatie van het ontwerpbesluit.

De brief beschrijft hierna kort de inhoudelijke onderdelen die ik met het ontwerpbesluit wil regelen. Daarna licht ik enkele onderwerpen nader uit. Deze zijn noemenswaardig vanwege de effecten die die onderdelen hebben voor de balans tussen de openbaarheid van het handelsregister en de bescherming van de persoonsgegevens. Ook geef ik in het ontwerpbesluit invulling aan de motie van de leden Amhaouch (CDA) en Wörsdörfer (VVD) over het standaard afschermen van het woonadres bij ondernemers van ondernemingen ondergebracht in rechtsvormen zonder rechtspersoonlijkheid.³

¹ Wet van 26 juni 2019 tot wijziging van de Handelsregisterwet 2007 in verband met de evaluatie van die wet, alsmede regeling van enkele andere aan het handelsregister gerelateerde onderwerpen in het Burgerlijk Wetboek, de Handelsregisterwet 2007 en de Wet op de Kamer van Koophandel, Staatsblad 2019, nr. 280.

² Kamerstuk 34 687, nr. 10, p. 5, bovenaan.

³ Kamerstuk 32 637, nr. 333.

1. Aanleiding voor wijziging van het Handelsregisterbesluit 2008 e.a.

Als basisregistratie voor gegevens over rechtspersonen en ondernemingen en hun samenstelling neemt het handelsregister een belangrijke positie in in het economisch verkeer. De gegevens uit het handelsregister geven deelnemers aan het handelsverkeer zekerheid over met wie of wat voor een onderneming ze te maken hebben. Het handelsregister speelt zo ook een belangrijke rol bij het bestrijden van fraude in het handelsverkeer. Als onderdeel van de gegevenshuishouding van de overheid draagt het voorts bij aan het efficiënt functioneren van de overheid.

De in 2019 vastgestelde wijzigingen van de Handelsregisterwet 2007 versterken die functies en breiden de doelbinding uit met «de rechtshandhaving door de overheid». In de wetswijziging zijn verschillende grondslagen opgenomen die de KvK slagvaardiger maken in de uitoefening van haar taken. Een deel van die voorzieningen kan pas in werking treden als daarvoor in lagere regelgeving uitvoeringsregels zijn opgenomen. Het gaat om de volgende onderwerpen:

- a. *Inschrijven onderdelen publiekrechtelijke rechtspersonen*
De wetswijziging maakt het mogelijk om bij algemene maatregel van bestuur te besluiten dat ook andere onderdelen van de Staat zich kunnen laten inschrijven in het handelsregister, dan de nu wettelijk al geregelde onderdelen (ministeries en bepaalde dienstonderdelen van ministeries). Onderdelen van de Staat, zoals de rechterlijke macht en de Hoge Colleges van Staat, hebben hierom verzocht. Reden is dat zij voor bepaalde handelingen in het (voornamelijk het digitale) economisch verkeer, een KvK-nummer en RSIN nodig hebben. Deze geeft de KvK pas uit na inschrijving in het handelsregister.
- b. *Inputfinanciering*
De wetswijziging codificeert de reeds lopende systematiek van inputfinanciering voor overheidsorganen. In het ontwerpbesluit wordt dit nader uitgewerkt met betrekking tot de bestuursorganen door wie, de gevallen waarin en de voorwaarden waaronder de vergoeding voor de inzage of de verstrekking van gegevens door middel van een abonnement wordt voldaan.
- c. *Indicatie aantal arbeidsverhoudingen*
De wetswijziging vervangt het gegeven »aantal werknemers« door «indicatie arbeidsverhouding», gebaseerd op de polisadministratie van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (hierna: UWV). De opgave door de werkgever wordt zodoende vervangen door een gegeven dat het UWV al heeft. In het ontwerpbesluit zal ik de bevoegdheid van het UWV voor het verstrekken van deze gegevens opnemen in het Besluit SUWI en kaders stellen voor de registratie daarvan in het handelsregister.
- d. *Registratie bestuursverboden*
De wetswijziging creëert een grondslag voor het publiceren van geldende bestuursverboden. In het ontwerpbesluit zal ik regels opnemen over welke gegevens worden geregistreerd en die de griffier aan de KvK toezendt. Dit zijn de gegevens die de Kamer nodig heeft voor de registratie in het register voor bestuursverboden en voor de effectieve uitschrijving van de betrokken persoon uit alle functies en rechtspersonen die onder reikwijdte van het verbod vallen. Tevens wordt bepaald welke gegevens in het register bestuursverboden voor iedereen inzichtelijk zullen zijn en welke instanties uit hoofde van hun wettelijke controle- of toezichtstaak, toegang krijgen tot alle gegevens in het register. De weigeringsgronden voor inschrijving zullen worden aangevuld, zodat de KvK nieuwe inschrijvingen gedurende de gelding van het verbod kan weigeren.

e. *Autorisatie om gegevens uit handelsregister te ontvangen, gerangschikt naar natuurlijke personen*

De wetswijziging verplaatst de lijst van de instanties die geautoriseerd zijn om te zoeken op natuurlijke personen, van het wetsniveau naar het niveau van het Handelsregisterbesluit 2008. In het ontwerpbesluit neem ik de bestaande lijst uit artikel 28, derde lid, van de Handelsregisterwet 2008 op, aangevuld met een aantal nieuwe toezichthouders.

Tevens maak ik van de gelegenheid gebruik om de bepalingen op te nemen ter uitvoering van de motie van de leden Amhaouch (CDA) en Wörsdörfer (VVD) over het standaard afschermen van het woonadres bij ondernemers van ondernemingen ondergebracht in rechtsvormen zonder rechtspersoonlijkheid.⁴ Woonadressen van bestuurders van rechtspersonen zijn nu al afgeschermd op basis van artikel 51 van het Handelsregisterbesluit 2008. Om ook de privacy van andere natuurlijke personen te beschermen trek ik de lijn van de motie door naar alle natuurlijke personen die in het handelsregister zijn ingeschreven.⁵

2. Effecten voor burgers, bedrijven en andere overheden

De wijzigingen omtrent de inschrijving van onderdelen van publiekrechtelijke rechtspersonen en inputfinanciering hebben gevolgen voor overheidsorganen in de uitoefening van hun wettelijke taken. Deze hebben geen effect voor privacy, administratieve lasten of regeldruk.

De wijziging van de registratie van het aantal werkzame personen naar een registratie van een indicatie van arbeidsverhoudingen is wettelijk vastgelegd. In de parlementaire behandeling van de wetswijziging heeft de regering de effecten voor de administratieve lasten berekend op een verlaging van € 7 miljoen, omdat niet de ondernemer maar het UWV de gegevens gaat aanleveren. De uitwerking van deze wijziging in het ontwerpbesluit heeft geen invloed op die effecten of de omvang van de verlaging. Ze regelen de bevoegdheid van het UWV om de gegevens uit de polisadministratie te verstrekken en de samenstelling van het gegeven zoals KvK het registreert.

Het handelsregister is een openbaar register met als doel het bevorderen van transparantie in het handelsverkeer. Wel zijn er beperkingen met betrekking tot de openbaarheid van persoonsgegevens. Deze restricties komen voort uit de privacyregelgeving. Het standaard afschermen van woonadressen bevordert de privacy van ingeschreven natuurlijke personen.

De registratie van door de rechter opgelegde onherroepelijke bestuursverboden is met inwerktreding van de wetswijziging bij wet voorgeschreven. Het strafrechtelijk en het civielrechtelijk bestuursverbod, of ontslag als stichtingsbestuurder of -commissaris leidt tot uitschrijving van de betrokken bestuurder of commissaris uit het handelsregister. De KvK registreert dit in het register bestuursverboden bij het handelsregister. In tegenstelling tot het handelsregister, is dit register op naam van de natuurlijk persoon doorzoekbaar. De bekendmaking van de naam en het geldende bestuursverbod is noodzakelijk voor een goede werking van het eerlijke handelsverkeer.

Tijdens de behandeling van de wetswijziging heb ik met uw Kamer gesproken over de zorgvuldigheid die nodig is bij de uitvoering van deze registratie. De KvK heeft aangegeven dat zij de kans op persoonsverwisseling zo klein mogelijk wil houden en dat zij daarvoor het BSN van de

⁴ Kamerstuk 32 637, nr. 333.

⁵ Zie hierover ook Kamerstuk 32 761, nr. 158.

betrokken bestuurder wil opnemen in de registratie. Ik zal daarvoor een regeling in het ontwerpbesluit opnemen. Het BSN behoort niet tot de gegevens, die vervolgens voor iedereen in te zien zijn.

Zoals eerder aangegeven, zal ik in het ontwerpbesluit een lijst opnemen van de instanties die de KvK mogen vragen om gegevens over de samenstelling van ondernemingen en rechtspersonen, gerangschikt naar natuurlijke personen (ook wel aangeduid als «zoeken op naam»). In het ontwerpbesluit zal ik in ieder geval de bestuursorganen en rechtspersonen met een wettelijke taak opnemen die thans in lijst van artikel 28, derde lid, van de Handelsregisterwet 2007 staan. Ook zal ik de Kansspelautoriteit, de Nederlandse Zorgautoriteit en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd opnemen, omdat daarvoor al wetsvoorstellen tot wijziging van artikel 28, derde lid, behandeld zijn in het parlement.⁶

In de praktijk bestaat echter de behoefte om de lijst uit te breiden. Instanties worden opgenomen, indien het gebruik van deze gegevens de instanties zodanig kan helpen bij het uitoefenen van hun wettelijke taken, dat dit de inbreuk op de bescherming van de persoonsgegevens rechtvaardigt. Tijdens de internetconsultatie op de wetwijziging heeft de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie bijvoorbeeld gevraagd om de notarissen toe te voegen. Het kabinet onderschrijft dit belang voor het uitvoeren van werkzaamheden die voortvloeien uit de Wet op het notarisambt.⁷ Vergelijkbare verzoeken zijn ontvangen van andere organisaties die bijvoorbeeld taken hebben op grond van de Wet witwassen en financieren van terrorisme. Per verzoek maak ik een afweging. Ik heb daarover overleg met verschillende stakeholders.

3. Verdere verloop wetgevingsprocedure

Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan het ontwerpbesluit en de nota van toelichting. Deze zomer zal ik het ontwerpbesluit ook ter inzage leggen voor de internetconsultatie. Op dat moment zal ik de beide stukken tevens voorleggen aan verschillende adviserende instanties, zoals de Autoriteit Persoonsgegevens en de Raad voor de Rechtspraak, en treed ik in overleg met partijen die zijn betrokken bij de implementatie, zoals de Gebruikersraad handelsregister.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
M.C.G. Keijzer

⁶ Zie artikel VII van de Wet van 20 februari 2019 tot wijziging van de Wet op de kansspelen, de Wet op de kansspelbelasting en enkele andere wetten in verband met het organiseren van kansspelen op afstand (Stb. 2019, 127), respectievelijk artikel XVb van het voorstel voor de Aanpassingswet Wet toetreding zorgaanbieders (Kamerstukken I 2019–2020, 34 767, nr. A).

⁷ Zie ook de Brief «Uitwerking breed offensief tegen georganiseerde ondermijnende criminaliteit» van 18 juni 2020 van de Minister van Justitie en Veiligheid.